

Дзвоник

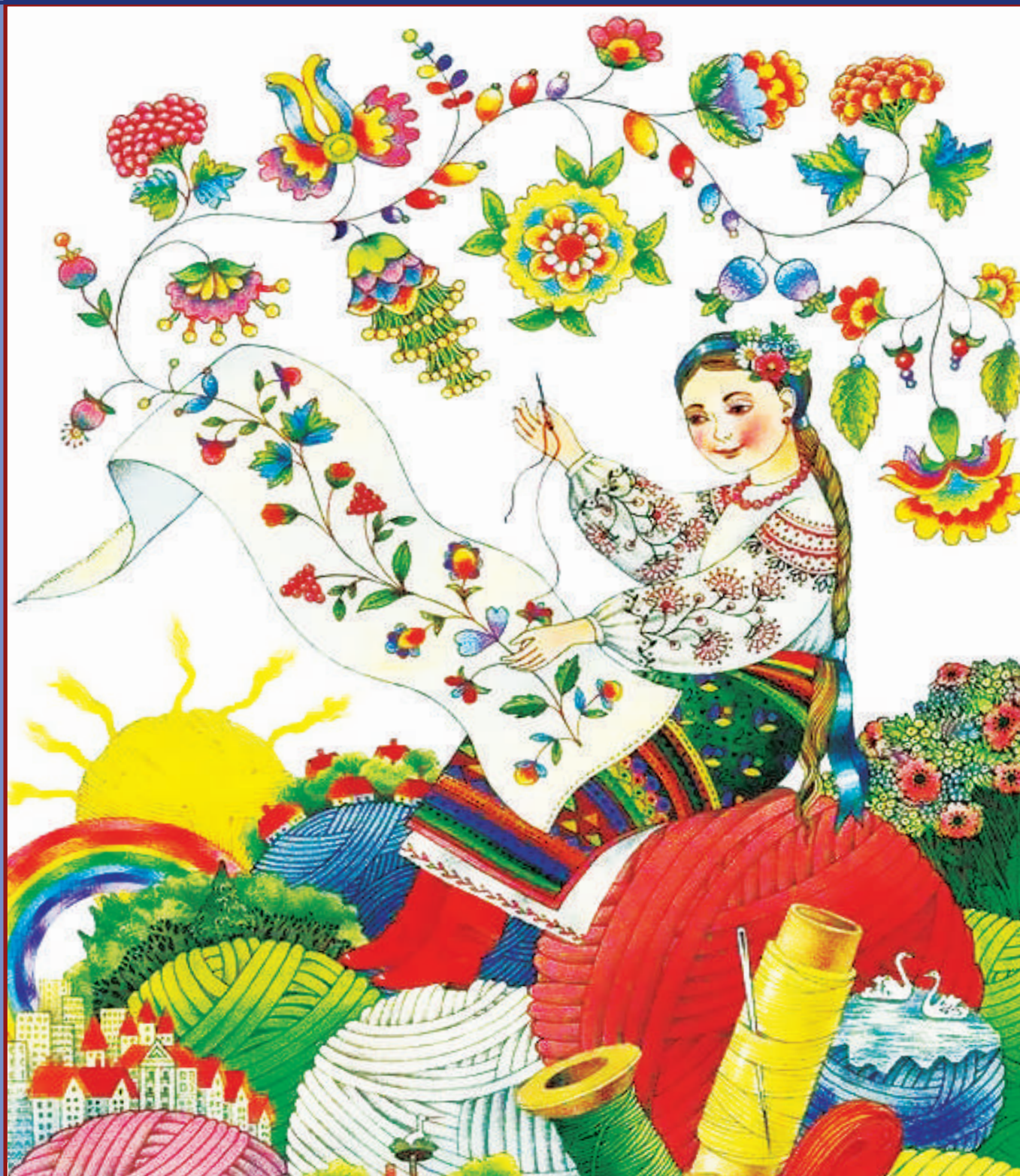

№ 181

Журнал для українських дітей Румунії

Місячник Союзу Українців Румунії. 15 рік видання, травень, 2022 рік

Дзвоник (Clopotel)

№ 181, 2022 р.

Журнал для українських дітей Румунії.
Заснований у 2007 році.

ISSN 2501-2630

ISSN-L 2501-2630

Над *Дзвоником* працювали:

Головний редактор: Людмила Дорош

Редактор: Ольга Сенишин

Редколегія: Іван Ковач, Михайло Михайлюк,
Михайло Трайста, Марія Чубіка

Адреса редакції:

м. Бухарест, вул. Раду Попеску, 15, с.1

тел.: 021-222-07-29; 021-222-07-37;

телефони/факси: 021-222-07-37

Друкарня:

«RCR Print»,

Бухарест, Румунія

Adresa redakției:

str. Radu Popescu 15, sect. 1

București, România.

УВАГА

всім читачам, дописувачам
та кореспондентам
журналу «Дзвоник»!

Наша електронна пошта змінилася.

Пишіть нам за новою електронною
адресою: clopotel@uur.ro

Дзвоник пропонує:

- * казки й оповідання
- * вірші, загадки
- * дитячу енциклопедію
- * сторінку народознавства
- * пісеньки
- * сторінки-розмальовки
- * вироби своїми руками

Дзвоник завжди радо прислухається
до ваших пропозицій і друкуватиме
надіслані вами спроби!

Увага! За достовірність надрукованих
матеріалів відповідають їх автори!

Дмитро ЧЕРЕДНИЧЕНКО

Рушник

Я в садочку сиділа,
Рушник вишивала.
Мені ружа світила,
Мені шить помагала.

Сюди-туди голка,
Сюди-туди нитка,
Отут буде листя,
Отут буде квітка.

Я в садочку сиділа,
Рушник вишивала.
А півні мені піли,
Мені шить помагали.

Сюди-туди голка,
Сюди-туди нитка,
Отут буде гребінь,
А отут борідка.

Я в садочку сиділа,
Рушник вишивала.
Вгорі вишня висіла,
Мені шить помагала.

Сюди-туди голка,
Сюди-туди нитка,
Отут буде хвостик,
А отут ягідка.

Як зацвів мій рушник,
Заспівав мій рушник,
Вишні очі вбирають,
А я в боки та співаю:

Сюди-туди голка,
Сюди-туди нитка.
Як рушник повішу,
Хата буде квітка.

19 травня 2022 року – Всесвітній день вишиванки

Юлія ХАНДОЖИНСЬКА

Вишиванка

Вишиванко, моя вишиванко,
Скільки в тобі любові й тепла,
Темні ночі і сонячні ранки,
І калиновий обрій села.

Барвінкова стежина від хати,
Синя ниточка – джерело.
Вишиванко, моя вишиванко,
Вишивалася ти на добро.

Вишиванко, моя вишиванко,
В нас з тобою ще безліч доріг,
Та куди б не водили дороги,
Повернемося на рідний поріг.

Одягну я тебе, вишиванко,
І на свято, і на щодень,
Заспіваю усім – хай почують
Українських найкращих пісень.

Наталка ПОКЛАД

Наша хата

Вся у білих рушниках,
Наша хата – ніби птах.

Мчить вона через віки,
Диво-крила – рушники.

Вишивала їх бабуса,
Вишивала їх матуся...

Я теж птаху допомагаю –
Рушничок свій вишиваю.

Галина РИМАР

Мамині вишиванки

Вишивала матінка сонечка
На сорочках синовкам, донечкам,
Щоб сяло сонечко у душі,
Щоб зростали світлими дітоньки.

Вишивала ненечка жолудят
Ще й міцні листочки дубовії.
Щоби сильні духом росли сини,
Стійкими і мужніми, як дуби!

Донечкам дрібнила калинки цвіт,
Щоби щастя мав їхній славний рід,
Щоб родились донечки і сини,
Щоби захищав цвіт всіх від біди.

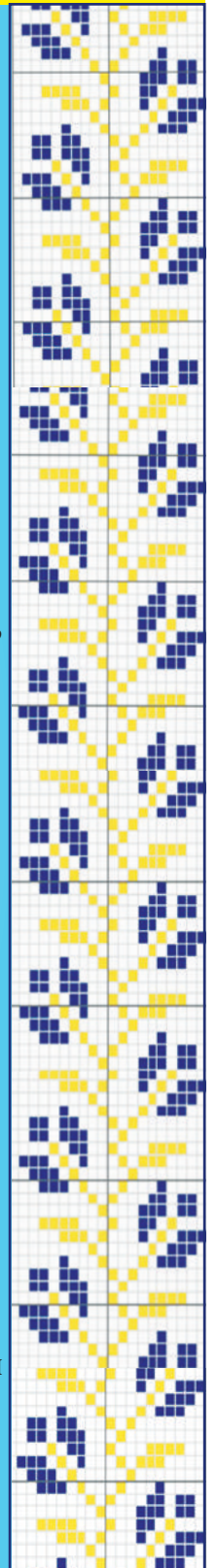
Ой калинонька, ой ряшененька
Розростається, молодесенька!
Цвіт і ягідки – діткам на добро.
Всі плоди душі – світу на тепло.

Лідія КОМПАНІЄЦЬ

Пісенька-весняночка

Лугом поміж квітами я іду,
Пісеньку-весняночку я веду.
Склала я цю пісеньку голосну
Про гаряче сонечко, про весну.
Батьківщино сонячна, рідний
край!

Тут топчу я стежечку з краю в край
І тягнусь, мов квіточка, в висоту.
Лугом поміж квітами я іду,
Пісеньку-весняночку я веду.
І лунає пісенька скрізь моя:
Батьківщину сонячну славлю я!

Степан К. Д. ТРАЙСТА

Бог темряви Одо та хоробрий лицар Тімо

Продовження з попереднього числа

Чекаючи Полідору, Тімо заснув і йому приснився старий, який подарував йому скриньку і просив не відкривати її, допоки не настане час. Але хтозна, чи то був сон, чи дійсність, бо все було настільки реальним, що Тімо так і не зміг визначитися.

А старець із білою бородою, подібний на богів, посміхнувся і промовив до Тімо:

— Для всього свій час, і година своя кожній справі під небом: час родитись і час помирати, час садити і час виривати посаджене, час вбивати і час лікувати, час руйнувати і час будувати, час плакати й час реготати, час ридати і час танцювати, час розкидати каміння і час каміння збирати, час обіймати і час ухилятися від обіймів, час шукати і час губити, час збирати і час розкидати, час рвати і час зашивати, час мовчати і час говорити, час кохати і час ненавидіти, час війни і час миру!

Тімо дивився здивовано на старця, не розуміючи, про що той говорить.

— Це слова премудрого Еклезіста – філософа вашого світу.

— Ти був у нашій світі?

— Та був. Мабуть, колись розкажу. А тепер настав твій час!

— Мій час? Який час? – здивувався Тімо.

— Час, коли тобі треба вибратись звідси! – по-

сміхнувся старий. – Ти молодець, Тімо! Тільки тепер ти заслужив скриньку, яку я дав тобі, а не тоді на березі Вогняного Океану.

— Не розумію, чому тільки тепер? – здивувався Тімо.

— Тому, що ти боровся сам із собою і переборов себе! Я говорив тобі, щоб ти відкрив скриньку, тільки коли настане час. І хоча тобі дуже хотілось відкрити її, ти не відкрив – переборов цікавість. І не продав її, хоча тобі пропонували досить велику ціну.

— Гм, ваша правда! – сказав Тімо, згадуючи,

що йому насправді хотілось кілька разів відкрити скриньку.

— Боротись із самим собою – це найважча боротьба, а перемогти самого себе – це найбільша перемога. А тепер відкрив скриньку, надінь перстень на палець і перебори своє серце!

Прокинувшись, Тімо відкрив скриньку, в якій на бурштиновій подушці лежав срібний перстень

із голубим смаральдом. Він надів його на палець і відразу відчув, всім серцем, наскільки закоханий у чарівну Полідору, яка обіцяла втекти з ним.

— ...і перебори своє серце! – згадалися йому слова старця.

— Так це інше випробування... – прошепотів Тімо. – Мені треба втікати звідси, поки не повернулася Полідора.

Але немов якась невидима сила прикувала його до місця.

(Продовження на 10 сторінці)

Марія ХАТКІНА

Буквар

для дошкільнят і дбайливих батьків

Х х

Хом'ячок

Хліба крихти та насіння
Хом'ячок сховав у скрині.
Де ж це скринечка така?
За щокою в хом'яка!

Хихотіли дітлахи:
– Ха-ха-ха! та Хи-хи-хи!
– Хо-хо-хо! та Хе-хе-хе!
Посміховисько яке!

Довго нишпорив ховрах
По городах та садках,
Та знайшов – усім на сміх –
Крихту хліба та горіх.

Вивчи скоромовку:
Ховала Христинка в хатинці хустинку.

Щ щ

*Шкіц**

Шкіц намалюємо, потім картину:
Тихе болото і сонячну днину,
Жабку-царівну, траву соковиту,
Синю водицю і чаплю сердиту.

ШУ, ШУ, ШУ! – я травиці накошу,
ША! ША! ША! – досить бігати, лоша!

Відгадай:

Ось вам юшка, ось і миска.
С на Ш змінили – ... (мишка).

Хто розбив на друзки миску,
Наробив у хаті viscosity?

У селі – велика школа.
Л на Д змінили... – (шкода).

Вивчи скоромовки:

*Що шукаєш, мишо? Киш! Шурхотіти
вже облиш!*

*Якби кішці до кошика та чотири
грошика.*

Щ щ

Щітка

Щітка добра у щеняти –
Не жорстка, не малувата.
Диво-щіткою щодня
Зуби чистить це щеня.

ЩЕ – щедрівочку співало,
ЩИ – як щиглик, щебетало,
ЩА – щасливе, мов дитина,
ЩІ – вузеньке, мов щілина,
ЩУ – це шука у ставку,
ЩО – ляща вхопило за щоку.

Лічилка

Зварила Галя борщик,
Налила у горщик,
Поставила під кущик.
Туди звалився хрущик!

Щедрівка

Щедрик-ведрик,
Дайте вареник,
Грудочку кашки,
Кільце ковбаски!

*Шкіц** – те саме, що ескіз (попередній начерк
малюнка, картини або її частин)

○○○ Румунські письменники – дітям ○○○

Кріна АВЕДЕНЕЙ

Дані хоче віслючка

Початок в попередньому числі.

На щастя, вони дійшли до дідусевої хати і на деякий час увага Дані зосередилася на інших речах.

– Гей, ця гойдалка була татова, так він мені казав!

Потім він швидко обійняв дідуся й бабусю і хутко побіг гойдатися на гойдалці все швидше і вище кожного разу. Здавалося, що ось-ось він дотягнеться до того зеленого пагорба, де стільки разів гуляв!

Під вечір, після того, як він пробув цілосінький день на подвір'ї і дізнався, як справи в курей, свиней, щенят, котів та черв'яків, мама покликала його митися й сідати за стіл. Бабуся приготувала для нього суп із м'ясом смачного курчати, вирощеного на подвір'ї, а на десерт – «грудки» із джемом, тобто його улюблені пончики. З ротом, напханим пончиками, та цукровою пудрою від вуха й до вуха, Дані почав розповідати бабусі й дідусеві, як

він побачив дуже гарного віслючка і як би йому хотілося мати одного такого в квартирі, але мама не згодна.

– У мене й справді дуже добрий план. Я виводитиму його пастися довколо нашого багатоповерхового будинку, напуватиму його водою з ванни... – почав Дані розповідати бабусі й дідусеві.

– Який же ти кумедний! – сказав дідусь, голосно сміючись. – Як ти швиденько вирішив тримати бідолашного віслюка закритим на балконі, щоб він поїв твої квіти в горщиках! Візьмеш і копицю сіна на зиму в придачу?

Усі від душі сміялися над дідовими жартами, лише Дані вони зовсім не здавалися смішними. Він навіть засмутився і відчув себе глибоко ображеним, ніби всі сміялися з нього. Його щоки горіли, а гарячі сльози щипали йому очі, тож він пішов сердитий спати, із сильно калатаючим у грудях серцем і стиснутими від гніву кулаками.

Він крутився на всі боки, бо зовсім не міг заспокоїтися, але почувши, що йде мати, вдав, що спить. Йому не хотілося ні з ким розмовляти, він відчував, що його всі зрадили. Мати вкрила його, поцілувала на долівку і заспівала йому, як щовечора, бо вона знала, що він не спить і її голос заспокоїть його. Нарешті він заснув, заколисаний її ніжним голосом.

«Я дійсно хочу віслючка і можу про нього подбати! Чому мені ніхто не вірить? Я їм покажу!» – гукав Дані, піднімаючись стежкою, що вела на верхівку пагорба до дерев'яного хреста. Це було його улюблене місце, звідки він міг бачити не лише бабусине село, а й будинки з сусідніх сіл, які

здавалися зробленими з різнокольорових сірникових коробок, як ті, які він колись робив у дитсадку.

Раптом він почув якийсь шум, що линує з-поміж дерев. «Напевно, заблукала якась вівця з кошари, що в долині» – подумав він. Йому не було страшно, бо він знав, що вівці завжди піднімаються на пагорб попастись, він бачив їх багато разів. Але цього разу це була не вівця. Очі Дані спалахнули радістю, як дві зірки на нічному небі, коли перед ним з'явився віслючок з двома великими вухами і усміхненим ротом, повним великих зубів! На шиї в нього був червоний плетений ремінець, на якому висів і приємно видзенькував золотий дзвіночок.

– Ти немов олень Діда Мороза з цим дзвіночком! – пожартував Дані.

– Тільки не маю рогів і не вмію літати! – сказав віслюк. – Я міг би, напевно, помахати вухами, щоб спробувати злетіти!

– Ух ти! Я й не знав, що віслюки вміють говорити! Ти зачарований? – дивувався хлопчик.

– Я не зачарований, і це так – тварини не розмовляють. Принаймні, ми не говоримо мовою людей, але між собою розмовляємо. Та це вже інша історія.

– Ну і... чому я розумію, що ти зараз говориш?

– Це просто! Бо ти сниш! А в снах дітей тварини можуть приходити і розмовляти з ними. Я дізнався, що ти хочеш віслючка, тож подумав, що було б добре завітати до тебе.

– Як ти дізнався? Ти ж не той віслючок, якого я бачив із потяга, чи не так?

– Це саме я! Віслючок Роні, приємно познайомитись!

– Ой, як класно! Ми чудово порозуміємося! Ти ж хочеш, щоб ми були друзями і щоб ти прийшов жити до мене, правда?

– Звичайно ТАК, але НІ! – відповів Роні.

– Ну... як це, звичайно так, але ні? Щось ми не розуміємо один одного.

– Дивись, Дані: звісно так, я хочу дружити з тобою, але ні, я не хочу жити в тебе вдома, так само як і ти не хотів би прийти до мене додому.

– Звісно, що не хотів би! Ти живеш у стайні, а в мене чиста й тепла домівка!

– Яка є ідеальною!

– Саме так!

– Вона ідеальна для тебе, Дані, а не для мене. Мій дім – стайня – хоча й менш чиста і холодніша за твій дім, але для мене вона найкраща така, якою є, і я не проміняв би її ні на що! Вона знаходиться у самого підніжжя цього пагорба, який я так люблю! Тут я навчився бігати, його дерева дають мені тінь у спекотні літні дні, трава тут смачна і поживна, вранці мене будять мої друзі-вівці і ми разом гуляємо цілісінкрий день цими полями. Ти не можеш все це забрати, тим більше, якщо кажеш, що ти мій друг і любиш віслюків. У кожного є свій дім, де він почувається найзручніше, бо всюди добре, та вдома – найкраще.

(Далі буде)

Переклад з рум. Міхаєли Гербіл, Людмили Дорош,
ілюстрації Александри Ротаріу

Михайло Гафія ТРАЙСТА

Неймовірні пригоди Панаса Гусонаса

частина III

24. Як Панас Гусонас із кущами розмовляв

– Ха, ха, ха! – розсміялись мавки, приземлившись в кружляючій танку.

– Ну й перехитрили ми отого парубка!

– Отримав дулю з маком!

– Ха, ха, ха...

– Але гарний хлопець!

– Гарний, гарний, нема що й говорити.

– І не дурний!

– Трохи нас не перехитрив...

– Та де! Хто нас може перехитрити?

– Але клопоту завдав нам оцей... як його звати?

– Панас! – голосно промовив Панас Гусонас. – Ви клопоту не позбулись, і мене так легко не збудетесь!

– Ой, мамонько!

– Ой, матусенько!

– Що тепер буде!

– Ой, горенько!

– Ой, лишенько!

– Ану, годі бідкатись! Раз запросили в гості, то вгощайте!

– А ми тебе не запрошували, ти сам напросився!

– Чи ви запросили, чи я сам напросився, це немає ніякого значення. Головне, що я гість, то вгощайте!

– У нас немає нічого! Чим тебе вгостимо?

– А скатерка у вас є? Тільки щоб велика!

– Скатерка є, – сказала одна з мавок і принесла велику скатертину, на якій відразу появилось різних страв і напунків, наче на царському банкеті.

– А то хто у вас там? – запитав Панас, по-

бачивши трьох парубків в городці з квітами, зав'язаних зеленими трав'яними кайданами.

– Де? – запитали одноголосно мавки.

– Та ади, он там, в городці з квітами, – відповів Панас.

– А... так то зелені кущі... – перебила його одна з мавок.

– Так, так, то кущі, кущі зелені, – підтвердили за нею й інші.

– Цікаво, цікаво. Здається, ваші кущі можуть ходити.

– Та ні, то вітер їх колише.

– Так, так, то вітер колише кущі.

– А може, ваші кущі вміють і розмовляти? – посміхнувся Панас.

– Ні, не вміють, тільки шелестять.

– Так, так, тільки шелестять.

– А я все таки спробую порозмовляти з ними.

– Хто чув таке – розмовляти з кущами? – ніби дивувались мавки.

– Даремне діло!

– Так, так, даремне!

– А я все ж таки спробую.

– Ні, не треба. Навіщо?! – перелякались мавки

– Гей, парубки! Ану, ходіть на гостину!

– Не можемо! – почувся голос з городця.

– Як то не можете? У вас ніг немає, чи, може, ви кульгаві?

– Та ні! Ми прив'язані трав'яними мотузками. Більше трьох кроків не можемо зробити.

– Ну, дівчатка, я бачу, ваші кущі і ходять, і розмовляють, тільки, на жаль, прив'язані...

(Далі буде)

Ана ШОЙМАН,

Х-ий клас, Національний коледж імені Петру Рареша, м. Сучава

Зацвілена квітка

ДЕБЮТ

Квіти – це не просто предмет декору, це не просто дрібниці, які ми ставимо в керамічний горщик, щоб спостерігати, як минає їхнє життя. Квіти завжди супроводжують певну емоцію. Отримати або подарувати їх – це простий жест, але повний значень. Кожна квітка має свій унікальний і глибокий сенс. Колір, аромат, форма збагачують символічну цінність важливого моменту чи особливого подарунка і вказують на нашу любов, дружбу, вдячність, прихильність чи прощання.

Якби в мене з'являлося по квітці щоразу, коли бабуса допомагала мені, я б гуляла в безкінечному саду, наповненому любов'ю. Але я дивлюся на цей сад крізь сірий туман і бачу дерева, що чекають вмираючого, немов задихаючись. Приглушений гуркіт осіннього вітру нагадує мені, що я залишила останню квітку посеред саду, свою білу квітку – бабусю. Але ввечері, в цьому саду моєї душі, я дивлюся на небесні зірки. Вони посміхаються мені і кажуть, що колись я знову зустріну свою бабусю у великому саду квітів, який захований у небі.

Мою бабусю звали Анна. За весь свій час на цій землі я не зустрічала людини більш щирої і кращої, ніж вона. Все життя вона говорила лише українською. Тому з дитинства я розмовляла з нею рідною мовою, і вона була дуже щаслива. Зі

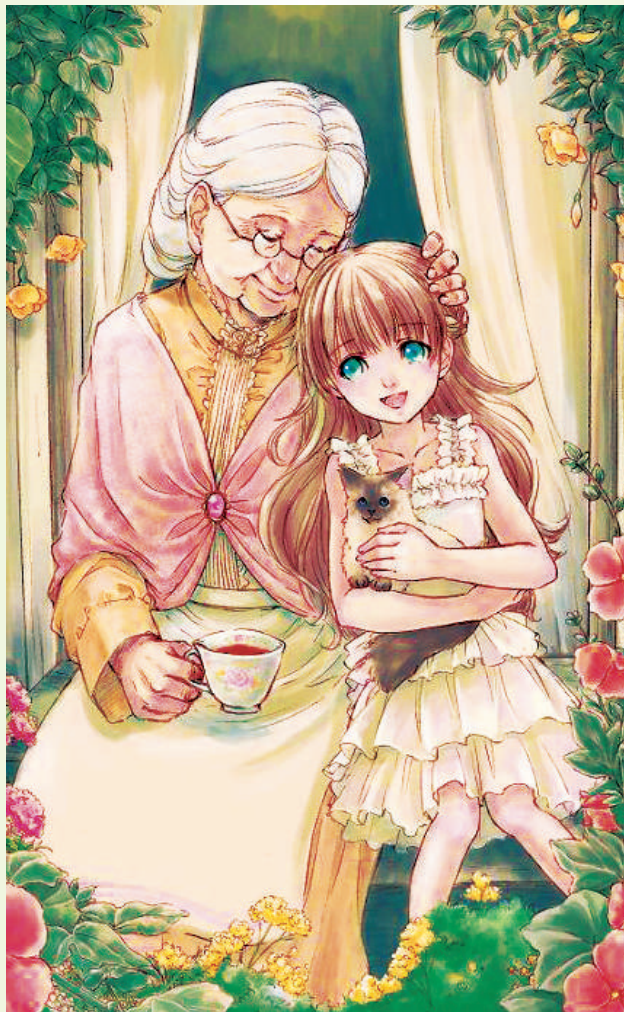
зморшкованою шкірою, білосніжним волоссям і невеликого зросту, з маленькою палицею за спиною, бабуса щонеділі чекала нас на порозі рідної хати. Подвір'я невелике, за тишине, повністю повите виноградною лозою, яка ледве пропускала теплі сонячні промені. Бабусине обличчя миттєво прояснювалося, а зелені очі радісно посміхалися, коли вона бачила, що ми всі підходимо до неї. Якщо я заглядала їй в очі, моя душа заспокоювалася. Вона завжди чекала нас із

накритим столом і з нетерпінням хотіла почути наші голоси й послухати новини.

Бабуса ніколи не думала лише про неї. Вона любила завжди ділитися всім, що мала, скільки б того не було. Вона любила розповідати історії про її тяжке дитинство. Воно було бурхливе та повне штормів. Ми ніколи не йшли від бабусі з порожніми руками. Завжди вона щось нам давала, з посмішкою на обличчі.

Зараз, коли повертаюся з церкви, мене вже ніхто не чекає на порозі будинку з палицею в руках. Стіл уже не повний, як колись, а бабусі ніді немає. Будинок теж уже не той: в ньому холодно і відчуття непереборної

тривоги панує в повітрі. Відчуття, яке вторгається в моє тіло та душу, і я перестаю думати... Де ж ти, моя біла квітка?

Наталка ЛОГВИН

Пес Патрон із України

Ранньою весною Тимко сидів на колоді в саду й спостерігав, як комахи повзуть по стовбуру яблуні вгору, і дивувався, як же це вони тримаються, чому не падають на землю. Йому було дуже сумно, бо він залишився з мамою, а поряд з ним не було його чотирилапого друга Патрона, який із татом пішов на фронт.

І пригадалося Тимкові, як одного разу додому прийшов тато і сказав:

– Тимко! Твоя мрія нарешті збулась, – він передав хлопчику закриту коробку з-під взуття.

Якою ж була радість хлопчини, коли відкривши її, він побачив усередині маленьке біле цуценя з рудими плямами.

– Ура-а-а-а! Тепер у мене буде справжній друг! – його серце калатало від радості. – Тату, тату, а як його звати?

– А от сам і придумай для нього ім'я, – сказав тато.

Хлопчик довго думав, як же його краще назвати. І придумав. Тато ж у нього військовий. Він несе службу на полігоні у військовій частині, де є танки й гармати. «О, назву його Танком, – подумав він. Але поглянув на малого песика й подумав: – Який же з нього Танк? Та й хлопці глузуватимуть з нього. Може, назвати Бобик чи Тузик? Але це теж не цікаво».

А мале цуценя крутиться, лащить біля нього, скиглить і заглядає в очі. «Ех, ну як же тебе назвати? Може, Кулею?» – розмірковував Тимко.

Він підбіг до батька і радісно вигукнув:

– Тату! Я знаю, як його назвати! По військовому – Куля.

Тато подумав і сказав:

– Непогано, проте якесь куце ім'я. А може, давай назвемо його Патроном?

– Ех! І правда! І чому я не додумався першим до такого ім'я? – зітхнув розчаровано Тимко.

З того часу неси́к став називатися Патроном. Він дуже швидко зростав, був розумний, веселий, грайливий. Вся дітвора на їхній вулиці любила гратися з ним. Разом вони бі-

гали по вулицях, ганяли голубів, стрибали через калюжі, купалися у Десні, бавилися на піщаному березі річки, ходили до лісу по ягоди й гриби.

І ось одного разу, коли Тимко повернувся з Патроном додому, тато сказав:

– Бачу, що прийшла пора взятися за вас обох, бо ви дуже розгулялися. Тобі треба готуватися до школи, а Патрона треба дечому навчити.

Патрона віддали до собачої школи, де працював тато. Після навчання в школі Патрон повернувся серйозним. Він уже не стрибав і не бавився так, як раніше, а вправно виконував усі команди, які давав йому тато і Патрон його слухався. Коли ж Тимко спробував повтворювати батькові команди, то він і вухом не вів, не слухався його, а лише споглядав на тата.

– Ех, – подумав він, – оце друг мені називається...

Проте на другий день Патрон передумав і вже за хлопчиковими командами разом вони сиділи, лежали, бігали, повзали і бавилися як раніше.

Якось ввечері Тимко повернувся додому з довгої прогулянки з Патроном і застав маму дуже засмученою. Тато важко глянув і твердим голосом сказав лиш одне:

– Війна!

Патрон перестав крутити хвостом, а Тимко стояв з широко відкритими очима і ніяк не зміг зрозуміти, що ж означає оце слово «війна»?

– Так, – тихо сказав тато. – Війна. Російські агресори напали на нашу землю, на наш народ, на Україну. Убивають дорослих, дітей, знищують природу, розстрілюють тварин, спалюють хати, бомблять будинки в селах і містах.

Тимку стало страшно:

– А що ж робити, тату?

– Що робити, синку? Мені треба йти боронити від ворога нашу землю і країну. Із собою візьму Патрона, бо він дечому навчився і буде мені добрим помічником на фронті. А ти залишайся з мамою, будеш її слухати та в усьому допомагати.

(Далі буде)

••• Славетні українці •••

Всéволод Нестáйко

Це найпопулярніший український дитячий письменник, який став основоположником українського дитячого детективу, коли в 1990 році побачила світ його книга «Таємничий голос за спиною» такого літературного жанру. На книгах Всеволода Нестайка виросло кілька поколінь читачів. У своїх роботах автор розповідає з характерним надзвичайним почуттям гумору про найважливіше: дружбу, кохання, справедливість і добро. Сам Нестайко казав, що був би щасливим, коли б хоч одна дитина, прочитавши його книжки, перестала відчувати страх і самотність.

Всéволод Зіновійович Нестáйко народився в Бердичеві 30 січня 1930 року. Його батько був Січовим Стрільцем, знав п'ять мов. Він загинув у концтаборі в 1933 році, коли Всеволоду було 3 роки. Матір була викладачем російської мови і літератури і саме цією мовою розмовляли вдома. Однак Всеволода віддали вчитися до української школи, «щоб знав мову свого батька». У 8 років хлопець написав своє перше оповідання. В часи Другої світової його мати відкрила підпільну школу в Києві, де її 11-літній син навчався з іншими дітьми. Після школи Всеволод отримує освіту на філологічному факультеті Київського університету.

Нестайко часто говорив, що побути дитиною йому завадила війна. Тому він вирішив стати дитячим письменником, щоб «у творах повертатись у дитинство, догратися, досміятися». Перше оповідання для дітей він надрукував у журналі «Барвінок» у 24 роки. У 26 років очолив редакцію видавництва «Веселка», а також все життя працював у редакціях журналів та видавництв. За 50 років творчої діяльності написав і опублікував більше 30 повістей, романів і збірок оповідань. Став лауреатом численних літературних премій. Книги Нестайка перекладено двадцятьма мовами світу, в тому числі румунською. За його повістями та оповіданнями поставлено фільми «Одиниця з обманом», «Чудеса в Гарбузянах», короткометражну стрічку «То-

реадори з Васюківки». Всеволод Нестайко вів також програму на Національному радіо України «Радіобайка Всеволода Нестайка».

Найбільш відомим цей письменник став завдяки трилогії «Тореадори з Васюківки», яка видавалася більше 30 разів. Сюжет до цієї серії автор привіз з Чернігівщини. Саме там він познайомився з місцевим хлопцем

Явою, який з товаришем заблуdivся у колгоспній кукурудзі. Дорогу додому вони знайшли, тільки коли ввімкнули сільське радіо і оголосили про пошуки по гучномовцю. Спочатку ці герої дебютували в оповіданні «Пригода в кукурудзі». Згодом пригоди продовжилися в інших оповіданнях і повістях, які і склали славнозвісну трилогію. Її було екранізовано в 1965 році на Харківській кіностудії. Стрічка отримала гран-прі в Німеччині, першу премію в Австралії. Для показу її закупили 72 країни світу. Не показали лише в Україні – цензорам не подобалося, що радянські школярі тільки й роблять, що бешкетують. А 1979 року рішенням Міжнародної ради з дитячої та юнацької літератури трилогію «Тореадори з Васюківки» внесено до Особливого почесного списку Г. Х. Андерсена як

один із найвидатніших творів сучасної дитячої літератури.

У 1982 році за повість-казку «Незвичайні пригоди у лісовій школі» Всеволод Нестайко удостоєний премії ім. Лесі Українки. Звідси бере початок серія книг «Дивовижні пригоди в лісовій школі» – дитячий бестселер, що створювався більш ніж 20 років. Це дуже добра і повчальна книга про дружбу лісових звірят, яка легко читається, подобається малюкам та їхнім батькам, і де існують дивні технічні засоби – казк'ютери та чаріфони.

Останній за ліком твір за життя автора побачив світ у 2009 році і називався «Найновіші пригоди Косі Вуханя та Колька Колючки».

Указом Президента України письменника В. З. Нестайка 2010 року нагороджено Орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня. Помер митець 16 серпня 2014 року і похований у Києві.

Підготувала Ольга Сенишин

Тематична картка «Весняні квіти»

1. Прочитайте уважно загадку про весняні місяці та запишіть відповіді:

Три брати ідуть по світу –
Від зими назустріч літу.
Перший пройде – тане лід,
Другий пройде – всюди квіт,
Третій пройде – укрива
Землю шовкова трава!
Нерозлучні три брати.
Не стрічався з ними ти?

2. Відгадайте братів-місяців із загадки за допомогою зображень:

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

Довідка: березень, квітень, травень.

3. Поміркуйте і скажіть, до якого роду належать квіти:

один одна він вона

Довідка:
нарцис,
бузок,
конвалія,
півонія,
тюльпан.

4. Відгадайте ці різнокольорові квіти та запишіть назву по буквах:

☆1 ☆2 ☆3 ☆4 ☆5 ☆6

Довідка: 1-б; 2-р; 3-а; 4-т; 5-к; 6-и.

5. Назвіть кольори квітів, керуючись кольоровими кодами. Якого кольору квіти

ви ще бачили чи знаєте? Як вони називаються?

- ★ ○○○○○○
- ★ ○○○○○○○○○○
- ★ ○○○○○○
- ★ ○○○○○○○○
- ★ ○○○○○○○○○○

6. Упорядкуйте невідоме слово в реченні за довідкою:

Котик знайшов 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.

Довідка: 1 – м, 2 – а; 3 – р; 4 – з; 5 – а; 6 – р; 7 – и; 8 – т; 9 – к, 10 – и.

7. Фізкультхвилинка.

Раз, два, три – вирости квіточки,
До сонця потягнулися високо.
Стало їм приємно і тепло!
Вітерець пролітав,

Гілками похитав.
Вліво похитнулись –
Низько погнулись.

8. Хто може назвати квіти з лікувальними властивостями? Викресліть ті, які до таких не відносяться.

○○○○○○○○○
Так / Ні

○○○○○○○○○
Так / Ні

○○○○○○○
Так / Ні

○○○○○○○
Так / Ні

9. Конкурс. Назвіть речі, зображені на малюнку, визначте їхній рід та вкажіть якусь ознаку. Переможцем стане той, хто правильно виконає завдання. Успіхів!

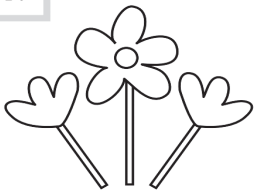
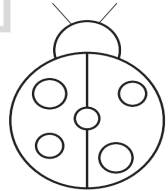
Наприклад:
метелик – чоловічий рід,
однина, білого кольору.

Рубрику
підготувала
вчителька
початкових
класів
Анка
Майданюк
Штюбіану.

••• Вивчаємо англійську •••

1. Прочитай речення та розфарбуй за інструкцією.

1. <i>The flowers are pink and yellow</i>	2. <i>The bug is red and black</i>
3. <i>The kite is orange and green</i>	4. <i>The bird is blue and grey</i>

2. Розшифруй слова та правильно впиши їх. Що ці слова означають українською мовою?

 idrb	 lowfres	 glabduy
 rete	 tiek	 ebes

3. Прочитай невеличке оповідання. Про що йдеться у ньому? Дай відповіді на запитання англійською.

*t is spring.
The flowers bloom.
Bees are buzzing.
Plants are growing.*

1. What season is it?

2. What is blooming?

3. What are bees doing?

4. Намалюй весну та напиши англійською, чим тобі подобається ця пора року.

I like spring because...

? Відгадай ?

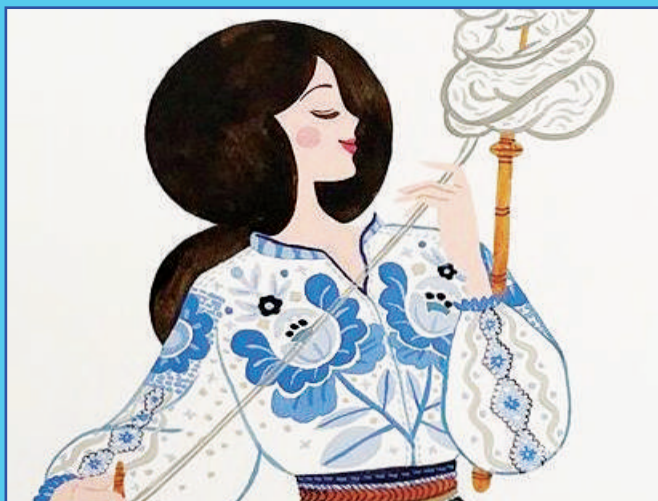
Маленька, гостренька,
Всім потрібна.
Усіх обшиваю,
Сама одягу не маю.

(Голка)

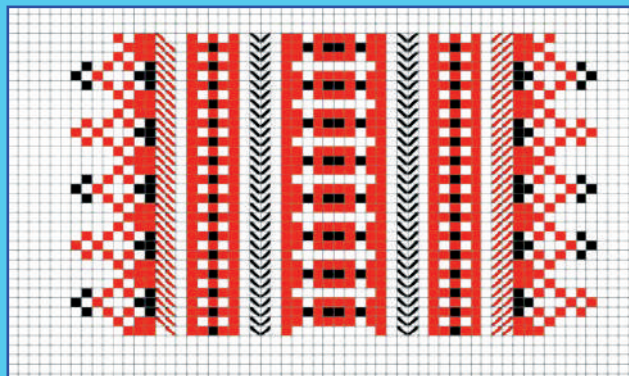
Візерунки на сорочці,
Вишивала мама дочці.
Буде на свята вдягати,
Всіх навколо дивувати.

(Вишиванка)

Мочили, били,
Рвали, крутили,
Візерунок вишивали,
На свято одягали.

(Сорочка-вишиванка)

По сорочці голка ходить,
За собою нитку водить.
Повернеться так і сяк –
Зацвіте там червоний мак.
Загляне і там, і тут –
Волошки зацвітуть
Тягне нитку від руки –
Зажовтіли колоски.

(Вишиванка)

Зроби своїми руками

Об'ємні маки

Ці ефектні квіти стануть приємним сюрпризом для матусь та бабусь на весняні свята. Дітки можуть власноруч виготовити букет із маків до 8 Березня, Дня матері.

Що знадобиться для роботи:

- * фетр яскравого червоного кольору,
- * чорний фетр,
- * порожня скляна чи консервна банка,
- * декоративний папір для банки,
- * пластикові палички чи широкі коктейльні трубочки,
- * гудзики,
- * ножиці,
- * шаблон,
- * клей-пістолет,
- * олівець.

2. Виріжте необхідну вам кількість квітів. Для ефектного букету слід зробити не менше 7 маків. У

місці, де на квітці відсутній сегмент, потрібно звести два кінці та закріпити гарячим клеем. Квітка відразу стане об'ємною.

3. Виріжте невеликі кола із чорного фетру, які підуть на серцевинку квітки. Коло поріжте гострими кутами хаотично, аби воно нагадувало справжній мак. Чорну серцевинку приклейте до квітки, а зверху – приклейте гудзика. Ось така квітка у вас повинна вийти.

4. Тепер до кожної квітки завдяки клею-пістолету кріпимо стеблинки. Це можуть бути палички, соломинки – усе, що добре тримає важку квітку.

5. Останній крок – обклеїти порожню банку декоративним чи просто кольоровим папером та поставити букет у вазу. Гарні весняні фетрові квіти готові!

1. Роздрукуйте шаблон та, прикладаючи паперову квітку до фетру, обведіть її по контуру.

Джерело: <https://mamabook.com.ua/>

Вишиванка

Слова: Микола Сом, музика: Оскар Сандлер

Помірно Dm A7

З ве - чо - ра три - вож - но - го аж до ран - ку
ви - ши - ва - ла дів чи на, ви - ши - ван - ку
ви - ши - ва - ла дів чи на, ви - ши - ва - ла,
чор - ну і чер - во - ну - ю нит - ку кла - ла.

З вечора тривожого аж до ранку
Вишивала дівчина вишиванку.
Вишивала, дівчина, вишивала,
Чорну і червону нитку клала.

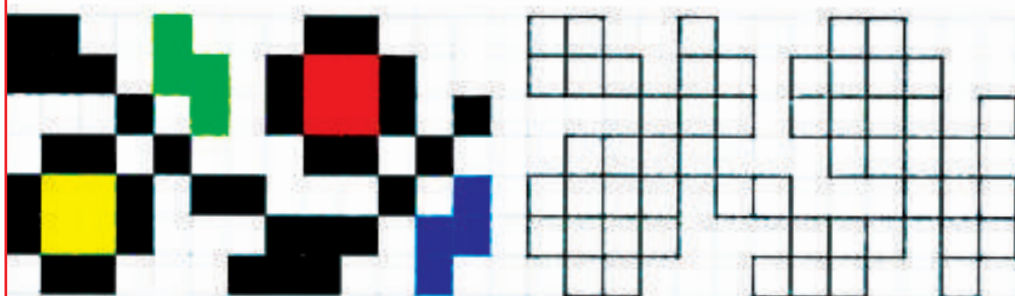
А що чорна ниточка – розставання,
А червона ниточка – то кохання.
Щоб та чорна ниточка часто рвалась,
А червона ниточка гладко слалась.

Встану я в неділеньку спозаранку,
Подарую милому вишиванку.
Сердься, мій соколику, чи не сердься,
Будеш ти носить її коло серця.

БУКОВИНА

Вишиванка

День вишиванки – це відносно молоде народне свято, яке припало до серця всім українцям. Уперше ідея присвятити один травневий день традиційному українському одягу виникла 2006 року в студентському середовищі Чернівців. Нині ж це свято набуло міжнародних масштабів – його відзначають у більш ніж 70 країнах світу. Українці та всі, кому подобається вишиванка, одягають цей одяг у третій четвер травня. Засновники акції наполягають на тому, аби День вишиванки припадав саме на будень, а не на вихідний. Таким чином вони наголошують, що вишиванка – це органічна складова життя та культури українців. Метою Дня вишиванки є популяризація вишитого етнічного одягу, який є одним із яскравих символів української культури. Цього дня прийнято вдягати національне вбрання, куди б не довелося йти – на роботу, навчання або на зустріч із друзями, прогулянку чи на організовані святкові заходи.

Вишиванка – це не тільки прадавня частина одягу нашого народу. Наші предки завжди ставилися до вишиванок як до святині. Вони передавалися з покоління в покоління, з роду в рід, зберігалися як реліквії. У недалекому минулому вишиванка могла стати підставою для цькування, або навпаки – рятувала від голоду, бо її обмінювали на хліб у голодомор. У тяжкі військові та післявоєнні часи її закопували в землю, аби зберегти для майбутніх поколінь. А в наші дні при виїзді з окупованих російськими військами територій люди одягали вишиванки під одяг, бо вважають її цінним предметом у родині.

Із самого початку вишиванки були не простим одягом. Узори, нанесені на рукави, коміри і поділ сорочок, служили оберегом від зла. А з часом вишивка стала ще й розказувати багато про свого господаря, його родину, походження, статки тощо. Своїми особливими вишиванками може похвалитися не тільки кожен регіон України, а на-

віть окремі села. Сорочки можуть відрізнятися фасоном, кольором, візерунком. Відомо, що найбільш древніми є прості геометричні орнаменти. Ще часто використовуються орнаменти рослинні або тваринні, або їхнє поєднання. Різнилися взори і в залежності від того, кому призначалося вбрання: козакові, парубкові, нареченому, чоловікові, хлопчикові; дівчині, заміжній жінці.

Вишивальних технік в Україні нараховують біля 200. Серед найвідоміших – хрестик, гладь, низь, мереження, бігунець, плетіння. Найбільш розповсюджені вишиванки білого кольору. Вишиванки чорного кольору в давнину було прийнято одягати лише чоловікам. Виготовляли це вбрання зазвичай із конопляного чи лляного полотна домашнього виробництва. Та от козаки в похід брали, як правило, вишиванку з натурального шовку – у цій тканині не заводилися воші, а отже козак був завжди чистим і здоровим.

Сорочка-вишиванка неодноразово оспівана в народних піснях та творах сучасних авторів. Вона стала символом українця загалом і України зокрема, а також залишається надважливою річчю для кожного українця.

Одягаючи вишиванку, демонструєш не тільки її красу й унікальність, але й засвідчуєш свою приналежність до віковичної української культурної традиції, повагу до своїх прадідів та нашого історичного минулого. Крім того, нині вишиванка є символом, який об'єднує дуже різних українців за політичними, релі-

гійними поглядами, за мовною ознакою. Саме тому вона є сучасною зброєю проти ворога та символом української нескореності і свободи. А іноземці, які цього дня також одягають вишиті сорочки, таким чином висловлюють нам свою підтримку та підкреслюють те, що вони на українській стороні в протистоянні з Росією. Отож, допоки українські жінки вишиватимуть сорочки і ми їх носитимемо, то не пропадуть українська краса, українські традиції і наш рід.

Підготувала Ольга Сенишин

Пишаємося нашими дітьми!

Учні шостого класу,
с. Ульма, Сучава

Учні восьмого класу,
с. Ульма, Сучава